

Paloukean talvijotoksen palautteen yhteenveto

Keväinen tervehdys Liperistä

Nyt on Jotoksesta reilu kuukausi aikaa ja vaihtelevat hiihtokelit ovat vaihtuneet mahdollisiksi hiihtokeleiksi. Jos nyt jotosteltaisiin samalla reitillä, olisi heikkojen jäiden ylitysrasti toistuvana teemana. Jotossivuilla on palauteosio ollut auki jotoksen päättymisestä asti ja voitaneen olettaa, että jokaisella halukkaalla on ollut riittävä aika antaa palautetta. Kiitämme kaikkia palautetta antaneita kilpailijoita ja toimitsijoita.

Yleistä talvijotoksesta

Jotossääntöjen mukaan talvijotoksella on vain yksi sarja ja jotokselle voi osallistua kuka tahansa 18 vuotta täyttänyt, joka voidaan hyväksyä MPK:n kurssille. Ulkomaalaisten kohdalla tämäkään ei ole ihan niin justinsa vaan 18 ikävuotta riittää ja järjestäjän harkinta. Sääntöjen puitteissa jotokselle voi siis osallistua hyvin eritasoisia kilpailijoita niin iän, kunnon, kokemuksen ja koulutustaustan osalta. Koska erillistä soti-lassarjaa ei ole, aiheuttaa se melkoisen haasteen jotosreitin ja tehtävien suunnitteluun. Jotoksesta olisi siis saatava vaatimuudeltaan yleispätevä niin ”ammattisotilaalle” kuin ”kuntohiihtäjälle”. Partiokohtainen osallistumismaksu on myös RESUL:in sääntöjen määrittämä, ei järjestävän tahon. Tosiasiassa, jos Paloaukean talvijotoksen kustannukset olisi katettu pelkin osallistumismaksuin, olisi osallistumismaksun suuruus ollut yli kaksinkertainen. Jotos oli kokonaisuudessaan Liperin reserviläisjärjestöjen järjestämä yhteistyössä MPK:n ja Pohjois-Karjalan reserviläisten kanssa. Materiaalitu-kea saatiin Kainuun Prikaatilta ja kantahenkilökuntaa osallistui vain yksi henkilö, avustaen materiaaliasioissa ja toimien valvojana aseksittelyrasteilla. Kyseessä oli siis reserviläistapahtuma sanan varsinaisessa merkityksessä, niin hyvässä kuin pahassa. Jotoksen ennakkosuunnittelussa asetimme maksimiosallistujamääräksi 100 kilpailijaa. Määrä, joka tuli myös täyteen ilmoittautumisajan puitteissa. Osallistujamäärän suhteen otimme siis tietoisin riskin. Runsasta osallistujamäärää varmaankin edesauttoi se, että pyrimme madaltamaan osallistumiskynnystä. Päätimme aloittaa jotoksen lauantaina, jotta pidempimatkalaisetkin ehtivät kohtuudella perille. Toisaalta myös majoitteiden toimittaminen valmiiksi maastoon tuki tätä tavoitetta.

Jotoksen etukäteisinfo ja yleisjärjestelyt

Jotoksen etukäteisinfo ja yleisjärjestelyt saivat lähes pelkästään positiivista palautetta. Majoitusmahdollisuuksia toivottiin enemmän mutta ilmaiseen sellaiseen oli järjestäjällä vain rajalliset mahdollisuudet. Ilmoittautuminen MPK:n järjestelmän kautta toimi kokonaisuutena hyvin, samoin tarkentavat kysymykset jotossivujen kautta.

Kilpailumaasto ja – rata

Kilpailualueena käytettiin Ylämyllyn länsipuolista lukuisten lampien ja harjujen rikkomaa kangaspohjaista maastoaluetta. Ko. maastoalueella on Liperin kunnan ylläpitämä Kinttupolku- retkeilyreitti.

Lauantain jotososuuden pituus optimireittiä noudattaen oli n. 25 km ja sunnuntaina n. 16 km. Tavoiteajaksi määritettiin lauantaina 9,5 tuntia; 18 partiota pääsi tavoiteaikaan. Sunnuntain tavoiteaika oli 5 tuntia; 17 partiota pääsi tavoiteaikaan. Partioiden suoritusaikoihin vaikutti molempina päivinä ajoittain vallinnut varsin heikko hiihtokeli.

Osa kilpailupartioista jäi kaipaamaan fyysisesti vaativampia lisärasteja, mutta joukossa oli varmasti partioita, jotka olisivat toivoneet perusreittiäkin selvästi lyhemmäksi. Järjestävä taho myös oletti, että tavoiteajan puitteissa hitaammat partiot jättävät osan rasteista käymättä. Näin ei kuitenkaan tapahtunut vaan kaikki partiot pyrkivät kiertämään kaikki rastit. Rastipisteiden lisäksi kaikilla oli siis selkeästi tavoitteena kiertää koko jotos läpi.

Tehtävärastit

Jotoksella oli yhteensä 19 tehtävärastia.

Sotilaallisia reserviläistietoja ja – taitoja mittaavia rasteja oli 13, suunnistamiseen ja kartanlukuun liittyviä rasteja 2, erävaellustaitoja mittaavia rasteja 2 ja yksi yleistie-toon liittyvä rasti sekä yksi ensiapurasti.

Lauantaina tehtävärasteja oli 14 ja sunnuntaina rasteja oli 5.

Tehtävärasteista pääosa pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti.

Lauantain ensimmäinen tehtävärastille (pienoiskivääriammunta) kertyi jonoja joutu- en alimitoitetusta suorituspaikkojen määrästä, rastilla käytettyjen aseiden toiminta- häiriöistä ja osin myös ulkopuolisista häiriötekijöistä (koirakilpailut). Järjestäjä oli varautunut mahdolliseen ruuhkautumiseen sijoittamalla lisärastin ampumapaikan lähimaastoon. Lisärasti ei kuitenkaan ilmeisesti ollut tarpeeksi ”houkuttelevassa” paikassa, sillä yksikään partio ei ennen ammuntaa lisärastilla käynyt. Lisäsuorituspaikko- jen järjestämistä puolestaan rajoitti aseiden saatavuus (ei ollut käytännössä vara- asettakaan).

Lauantaina etäisyyspisteiden määrittäminen ja matkanarviointi- rasti jouduttiin mitätöi- mään, koska kaikki partiot eivät ehtineet rastille ennen pimeän tuloa. Syynä oli huono hiihtokeli ja muutamalle partiolle ennen rastia kertynyt ennakoitua suurempi rastiodotusaika. Lauantain kolme viimeistä tehtävärastia oli jo etukäteen valmistau- duttu pitämään pimeässä.

Tehtävärastien aukioloaikaa jouduttiin venyttämään molempina päivinä suunnitelmasta. Päätös tähän tehtiin, koska järjestäjä vaistosi kaikilla partioilla olevan tahtotilan kiertää kaikki rastit läpi.

Saadun palautteen mukaisesti osallistujat kaipasivat ampumarasteja SA- ja/tai reserviläisasein. Pohjois-Karjalassa sotilaallisten ampumarastien järjestäminen on tällä hetkellä haasteellista johtuen heikosta ampumaratatilanteesta.

Jotoksen kokonaisuutta (kilpailukeskus, kilpailureitti, majoitusalue) ajatellen sotilaallisten ampumarastien sisällyttäminen jotostehtäviksi nähtiin jo suunnittelun alkuvaiheessa mahdottomaksi.

Eniten kehittävää palautetta saimme siis ammuntarasteista, ammunnan sujuvuudesta ja ylipäättänsä ammunnan liian vähäisestä määrästä. Palaute on täyttä asiaa ja on valitettavaa, palautteeseen johtaneet seikat tapahtuivat. Toisaalta palautteessa ilmenneet asiat ovat karu osoitus siitä, missä tilassa reserviläisammunta on Pohjois-Karjalassa.

Keskeisimmät havainnot järjestelyissä

Asiat missä onnistuttiin

Tapahtuma kokonaisuudessa onnistui hyvin

- toimiva vastuunjako
- avainhenkilöiden sitoutuminen
- valmistelut aloitettiin riittävän ajoissa ja valmisteluaikataulussa pysyttiin

Markkinointi/tiedottaminen/tukijat

- saatiin tapahtumaan mukaan 100 kilpailijaa/50 toimitsijaa
- näkyvyys mediassa
- tuki kunnalta, yhteistyökumppaneilta, maanomistajilta
- paikallisten asukkaiden huomioiminen (tiedottaminen)

Koko tapahtuman myönteinen tunnelma

- kaikkien toimihenkilöiden sitoutuneisuus
- rento, mutta asiallinen toiminta kilpailijoiden ja toimitsijoiden välillä
- sekä toimitsijat, että kilpailijat viihtyivät

Asiat, joihin ei osattu täysin varautua, mutta joista selvittiin

Kilpailupartioiden ennakoitua suurempi määrä

- tehtävärastien suhteen ei pystytty täysin varautumaan
- varusteiden suhteen jouduttiin tukeutumaan KOTU-varusteisiin Kajaanista saatujen lisäksi

SA- varusteet, majoituskalusto, tehtävärastivälineistö

- Kajaanista tulleiden varusteiden vastaanotto, jako, palautus, huolto ja luovutus-kuntoon laitto oli ennakoitua suurempi urakka
- Kajaanista tätä tapahtumaa varten tulleen kaluston ja jo valmiina Ylämyllyllä olevan KOTU-kaluston yhteiskäyttö aiheutti kilpailun jälkeen lisätyötä
- Ylämyllyn tiloissa ei asiallisia kuivaus- ja huoltotiloja, tilapäisjärjestelyt aiheuttivat lisätyötä
- Etukäteisvalmistelut ja tapahtuman jälkeinen huolto, luovutuskuntoon laitto ja palautus tapahtuivat arkipäivinä; haaste vapaaehtoistoimijoille

Asiat, joiden suhteen jäi kehitettävää tai näin jälkikäteen ajatellen olisi voinut tehdä toisin

- lisärastien sijoittaminen vaativammiksi
- ampumarastin suorituspaikkojen lisäys, rastijärjestelyt
- sunnuntaina krh-rastin ja viestirastin paikan vaihto keskenään
- paikannus- ja etäisyydenarvioimisrastin siirtäminen lauantain osuuden alkuosuudelle
- rastitulosten laskemisen tarkentaminen (rastipäällikkö tuottaa lopulliset tulokset tuloslaskentaan)
- kilpailutoimiston tuloslaskennan fyysisen paikan siirto rauhallisempaan paikkaan

Lopuksi

Tapahtuman onnistumisen takasi muiden Pohjois-Karjalaisten reserviläisyhdistysten, puolustusvoimien, Liperin kunnan, paikallisten maanomistajien, yrittäjien ja muutamien yksittäisten henkilöiden tarjoama tuki.

Osallistujia oli selvästi ennakoitua enemmän. Erityisen ilahduttavaa oli se, että suomalaisista osallistujista yli puolet oli alle 30-vuotiaita. Kilpailijoiden lisäksi kun otetaan huomioon toimitsijat, kutsuvieraat ja media, oli jotosviikonloppuna noin. 180 henkilöä Pohjois-Karjalassa reserviläisliikunnan parissa ja asiasta uutisoitiin MTV:n uutisia myöten.

Liperin reserviläisyhdistykset onnistuivat tarjoamaan lähes sadalle suomalaiselle ja ulkomaalaiselle jotostelijalle haasteellisen ja mielekkään kenttäkelpoisuutta ja reserviläistietoja ja – taitoja ylläpitävän ja kehittävän tapahtuman. Tämä oli kilpailun tärkein tavoite ja tavoitteeseen päästiin.

Paloaukean talvijotoksen puolesta

Jussi Hirvonen, jotosjohtaja